

Sygn. akt V CZ 172/04

Sygn. akt V CZ 6/05

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa D. L.

przeciwko małoletniemu P. S., reprezentowanemu przez przedstawiciela ustawowego A. S.

o zachowek,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 stycznia 2005 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 31 sierpnia 2004 r.,
sygn. akt I ACa (...),

oraz zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 25 listopada 2004
r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) uchyła postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 31 sierpnia 2004 r.**
- 2) odrzuca zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 25 listopada 2004 r.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2004 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda D. L. od wyroku Sądu Okręgowego w W.

W dniu 27 lipca 2004 r. pełnomocnik powoda D. L. złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie tego wyroku z uzasadnieniem, wraz z wnioskiem o jego doręczenie. Termin do złożenia wniosku o doręczenie wyroku upłynął

w dniu 7 lipca 2004 r. Do wniosku dołączył kserokopie dwóch zaświadczeń lekarskich, które potwierdził za zgodność z oryginałem, z Okręgowego Szpitala Kolejowego w W. stwierdzające, że korzystał ze zwolnienia lekarskiego od 5 lipca do 12 lipca i z (..) Centrum Diagnostyki Medycznej stwierdzającego, że w okresie od 12 lipca do 23 lipca 2004 r. nie mógł wykonywać pracy zawodowej z powodu bronchomeumonii dwustronnej.

Na ich podstawie Sąd Apelacyjny ustalił, że pełnomocnik powoda nie był zdolny do wykonywania pracy, jednak z przedłożonych zaświadczeń nie wynika aby utracił przytomności, a tym samym mógł zlecić dokonanie czynności samemu powodowi, bądź innemu pełnomocnikowi. Jako profesjonalista nie zachował więc należytej staranności.

Kierując się powyższym, postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2004 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek o przywrócenie terminu i odrzucił wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem.

W dniu 3 września pełnomocnik powoda złożył wniosek o uzasadnienie postanowienia dnia 31 sierpnia 2004 r. i w tym samym dniu złożył zażalenie na postanowienie z 31 sierpnia 2004 r., określając przedmiot jego rozstrzygnięcia jako odrzuceniu wniosku o przywróceniu terminu. Wniósł o jego uchylenie. W uzasadnieniu kwestionował oddalenie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku zarzucając naruszenie art. 168 § 1 w zw. z art. 169 § 2 k.p.c. Twierdził, że dowiódł okoliczności koniecznych do przywrócenia terminu.

Postanowieniem z dnia 26 października 2004 r. Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie, bowiem zaskarżone postanowienie, nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie i nie podlega zaskarżeniu do Sądu Najwyższego (art. 393¹⁸ § 2 k.p.c.).

W dniu 29 października 2004 r. pełnomocnik powoda wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 31 sierpnia 2004 r. w przedmiocie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu i odrzuceniu wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, doręczone mu w dniu 22 października 2004 r., które przedstawione zostało obecnie Sądowi Najwyższemu do rozpoznania. Wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku o doręczanie wyroku sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem oraz o rozpoznanie i uchylenie postanowienia oddalającego wniosek o przywrócenie terminu i zasądzenie kosztów postępowania. Kwestionował oddalenie wniosku o przywrócenie terminu i wywodził, że z przyczyn przez niego niezawinionych w postaci ciężkiej choroby (w tym przebytego w

okresie od dnia 12 lipca do 23 lipca 2004 r. odoskrzelowego zaplenia płuc z wysoką gorączką) nie mógł dokonać w terminie czynności procesowej. Podnosił że odrzucenie wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem było w tej sytuacji nieuzasadnione.

Kolejno w dniu 10 listopada 2004 r. pełnomocnik powoda wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 26 października 2004 r., które Sąd ten odrzucił postanowieniem z dnia 25 listopada 2004 r., nie sporządzając jego uzasadnienia i również na to postanowienie złożył zażalenie wnosząc o jego uchylenie i uwzględnienie odrzuconego zażalenia na postanowienie oddające wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odrzucenie przez Sąd Apelacyjny zażalenia powoda na postanowienie tego Sądu z dnia 31 sierpnia 2004 r. zaskarżającego je w części oddającej wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku nie stoi na przeszkodzie rozpoznania tego postanowienia przez Sąd Najwyższy w obecnym postępowaniu na wniosek powoda (art. 380 k.p.c.), który skutecznie zaskarżył wymienione postanowienie w części orzekającej o odrzuceniu jego wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego, kończące postępowanie w sprawie. Ponieważ odrzucenie zażalenia nie stanowi jego rozpoznania, nie dochodzi do rozpoznania zaskarżonego nim postanowienia. Fakt wniesienia przez stronę niedopuszczalnego z mocy ustawy zażalenia na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej nie zmienia też oceny, że mamy do czynienia z postanowieniem nie podlegającym zaskarżeniu o jakim jest mowa w art. 380 k.p.c.

Zażalenie, które jest niedopuszczalne z mocy ustawy nie otwiera drogi do jego zaskarżenia. Z tej przyczyny, jako niedopuszczalne, podlega odrzuceniu zażalenie powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 25 listopada 2004 r. (art. 373 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 393¹⁸ § 3 k.p.c.).

Warunkiem przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej jest brak winy w uchybieniu terminu podmiotu składającego wniosek. Przyjąć należy, że w przypadku, gdy przyczyną uchybienia terminu była choroba pełnomocnika strony, to jest ono niezawinione, jeżeli choroba ta uniemożliwiła mu podjęcie działania w zakresie dopełnienia czynności procesowej we właściwym czasie oraz skorzystania dla jej dokonania z pomocy innych osób. Zasady doświadczenia życiowego wskazują, że stwierdzona u pełnomocnika powoda choroba w postaci obustronnego zaplenia płuc, wyłączająca według świadectwa lekarza możliwość wykonywania przez niego pracy

zawodowej, stanowi schorzenie ciężkie. Uzasadnia to uznanie, iż z tej przyczyny nie mógł on dokonać w ustawowym terminie czynności procesowej ani podjąć działań dla zapewnienia sobie dla jej dokonania zastępstwa innej osoby.

W tym stanie rzeczy zasadnie skarżący podważa przeciwne stanowisko Sądu Apelacyjnego prowadzące do odrzucenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy uchylił postanowienie Sądu Apelacyjnego odrzucające wniosek powoda o doręczenie wyroku z uzasadnieniem (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 393¹⁸ k.p.c.).